

SHKALLËT E BESIMTARËVE NË RRUGËTIMIN DREJT ALLAHUT (MEDAARIXH ES-SAALIIN)

Kthjelltësia / es-Safaa / الصَّفَاءُ

Dr. Hatim el-Haxh

Materiali është përmbledhje e kuptimeve të audio-ligjëratës nga nxënësit e hoxhës

<https://buff.ly/2hbVv4T>

Allahu ﷻ tha:

"وَأَيْنُهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ"

"Dhe vërtet ata për Ne janë të përzgjedhurit dhe më të mirët." (Sad, 47)¹

Es-Safaa është një emër që shënon heqjen e çfarëdo papastërtie. Në këtë kontekst, kjo i referohet përfundimit të ndryshueshmërisë.² Kjo ka tri nivele:

Niveli i parë është kthjelltësia e dijes që:

- Dëllir personin për rrugëtimin (pastrimit shpirtëror)
- Shfaq objektivin e përpjekjes
- Ndrej aspiratën e ndjekësit (të rrugës së pastrimit shpirtëror)

Niveli i dytë është kthjelltësia e gjendjes së brendshme (*haal*), nëpërmjet së cilës:

- Shihet dobia e arritjes³
- Shijohet ëmbëlsia e dialogut intim
- Bota harrohet

¹ Të përzgjedhurve u janë hequr të gjitha papastërtitë. Në arabisht fjala e përdorur për të përzgjedhur është *mustafejn*, shumësi i *mustafa*, që vjen nga rrënja e njëjtë e es-Safaa. Ata të Dërguar u pastruan për të mos qenë të lidhur me ndonjë gjë tjetër veç Tij a me dëshira të tjera veç kënaqësisë së Tij.

² Siç u diskutua në shkallën paraprake, dëshirat dhe preokupimet e ndryshme mund të njojnë aspiratën, shtysën dhe qëllimin, si dhe të shkaktojnë shpërqendrim dhe shkapërderdhje.

³ Të kuptuarit e së Vërtetës (*hakikah*) nga zemra është tejet i dobishëm. Fryti i këtij të kuptuari quhet *tahkiik*.

Niveli i tretë është kthjelltësia e lidhjes e cila:

- Ia nënshtron interesin e robërimit të drejtës së Zotësisë⁴
- Zhyt përfundimet e (besimit nëpërmjet dëgjimit të) transmetimeve nën fillesat e (besimit nëpërmjet) të parit.⁵
- Bën që ultësia e barrëve (të detyrave fetare) të zhduket në para-përjetësi⁶

⁴ Robi s'do të mendojë për shpërblimin, por tërë atë që bën do ta konsiderojë si një shprehje të mangët mirënjohjeje ndaj Zotit të tij, më të Mëshirshmit.

⁵ Kjo është kur zemra bindet për të vërtetën e shpallur. Allahu tha:

“Dhe ata që u është dhënë dije shohin se ajo që po të shpallet nga Zoti yt është e vërteta.” (Sebe, 6)

⁶ Ndonëse kjo na paraqitet si pakëndshëm e dykuptimtë, Ibn el-Kajjim sugjeron në *Medaarixh* dy mënyra për ta kuptuar këtë. Shejhu (el-Harawi) mund të ketë menduar këtu se adhurimi i atyre që shohin detyrat fetare si barrë, është një formë e ulët e adhurimit. Ai po ashtu mund të ketë menduar se aktet e robit janë të ulëta, për shkak të ultësisë së vetë robit, dhe ato bëhen fisnike vetëm atëherë kur i kushtohen Zotit. Punët e atij që i sheh si të vetat punët që i bën, do të jenë të ulëta gjithmonë; kush i sheh punët që i bën si veprime të Përjetshmit, ua heqë karakterin e ultësisë.